AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

<u>Akran Değerlendirme Takımı</u>
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Kızılkaya(Başkan)
Prof. Dr. Kerim Gündoğdu (Üye)
Doç. Dr. Serkan Boyraz (Üye)

01.10.2026-31.10.2026

0.1-PROGRAMA AİT BİLGİLER

Değerlendirmeniz: Bu bölümün, öz değerlendirme ölçütleri açısından doğru anlaşıldığı ve programın genel profilini yeterli açıklıkta ortaya koyduğu değerlendirilmektedir. Programın tarihçesine, son yıllarda yapılan önemli program güncellemelerinin kısaca eklenmesi bu bölümü daha da güçlendirebilir.

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Programa öğrenci kabulünün Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile enstitü ilanlarında tanımlanan açık ölçütlere göre yürütüldüğü görülmektedir. ALES (%50), lisans mezuniyet not ortalaması (%20) ve bilimsel değerlendirme sınavından (%30) oluşan ağırlıklı başarı puanı ile 60 puanlık eşik açıkça belirtilmiş; adayların kendi lisans alanlarına uygun ALES puan türünün dikkate alınması da adil bir uygulama olarak değerlendirilmiştir. Tablo 1.2'de son beş yıla ait kabul edilen öğrenci sayıları ile ALES puan ve yüzdelik dilim aralıklarının izlendiği görülmektedir. Öğretmenlik Meslek Kanunu sonrasında programa yönelik talepteki artışın ve af düzenlemesinin öğrenci sayılarına etkisinin raporda yorumlanması da olumlu bulunmuştur.

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Yatay geçiş, programlar arası geçiş, özel öğrenci kabulü ve ders/kredi sayma işlemlerinin yönetmeliğin ilgili maddeleri doğrultusunda tanımlandığı; intibak işlemlerinde ders içerikleri ile AKTS uyumunun gözetildiği görülmektedir. Son beş yılda beş öğrencinin yatay geçişle programa katıldığı anlaşılmaktadır. Programda bilimsel hazırlık öğrencisi bulunmamakla birlikte, gerektiğinde uygulanacak bilimsel hazırlık öğretim planının belirlenmiş ve enstitü web sayfasında yayımlanmış olması önemli bir güvencedir. ÖDR'de bilimsel hazırlık derslerinin AKTS toplamının yönetmelikte öngörülen alt sınırın altında kaldığının program tarafından tespit edilmesi ve gözden geçirilmesinin planlanması, öz eleştirel ve yerinde bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir; bu düzenlemenin bir sonraki dönemde tamamlanması önerilmektedir. Çift ana dal ve yan dal uygulamalarının lisansüstü düzeyde karşılığı bulunmamaktadır.

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın Polonya, Ukrayna, Cezayir, Güney Afrika, Kırgızistan, Kosova ve Lübnan'daki sekiz kurumla lisansüstü düzeyde Erasmus anlaşması bulunduğu; enstitü Erasmus koordinatörlüğü, Farabi ve Mevlana koordinatörlükleri ile Uluslararası İlişkiler Uygulama ve Araştırma Merkezi aracılığıyla bilgilendirme ve oryantasyon toplantılarının düzenli olarak yapıldığı görülmektedir. Bu yapı, öğrenci hareketliliği için gerekli kurumsal altyapının mevcut olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte son beş yılda program kapsamında gelen ya da

giden öğrenci bulunmamaktadır. Programdaki öğrencilerin önemli bir bölümünün çalışan öğretmenlerden oluştuğu dikkate alınarak, kısa süreli ve karma (çevrimiçi ve yüz yüze) hareketlilik türlerinin tanıtılması ve danışmanlar aracılığıyla teşvik edilmesi önerilmektedir.

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Değerlendirmeniz: Programa kayıt yaptıran her öğrenciye danışman atandığı; ders seçimi, tez konusunun belirlenmesi, tez çalışmasının yürütülmesi ve mezuniyet süreçlerinin danışmanlar tarafından izlendiği görülmektedir. Tablo 1.10'da danışmanlık yükünün öğretim üyeleri arasında dengeli dağıldığı ve öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı sayısının yönetmelikteki üst sınırın oldukça altında kaldığı anlaşılmaktadır. Af düzenlemesiyle öğrenci sayısının arttığı dönemde farklı anabilim dallarından öğretim üyelerinin de danışmanlık görevi üstlenmesi, programın esnek ve paylaşımcı bir danışmanlık yapısına sahip olduğunu göstermektedir. Uzmanlık alan dersi ve tez hazırlık çalışması/tez çalışması derslerinin haftalık programda yer alması, seminer dersinin tez altyapısını desteklemesi, etik kurul süreçleri ve Turnitin/iThenticate erişimi güçlü yönler olarak değerlendirilmiştir. Geliştirmeye açık yön olarak danışmanlık hizmetine yönelik öğrenci memnuniyetinin ölçülmesi önerilebilir.

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin başarısının ara sınav, yarıyıl sonu sınavı, ödev, proje, seminer ve sunum gibi çeşitli ölçme araçlarıyla değerlendirildiği; bu araçların ağırlıklarının yarıyıl başında Öğrenci Bilgi Sistemi ve Bologna Bilgi Paketi aracılığıyla duyurulduğu görülmektedir. Sınav programlarının öğrenci ve öğretim elemanı görüşleri alınarak kesinleştirilmesi, notların yedi iş günü içinde ilan edilmesi, sınav belgelerinin iki yıl süreyle saklanması ve engelli öğrenciler için sınav koşullarının uyarlanabilmesi, değerlendirme sürecinin şeffaf, adil ve tutarlı biçimde yürütüldüğünü gösteren güçlü uygulamalardır.

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Mezuniyet kararının; en az yedi ders ve 21 kredi ile seminer, uzmanlık alan dersi, tez hazırlık çalışması ve tez çalışmasını kapsayan toplam 120 AKTS'nin tamamlanması, tezin yazım kurallarına uygunluğunun danışman tarafından onaylanması, intihal raporunun incelenmesi, en az biri kurum dışından üyelerden oluşan jüri önünde tezin başarıyla savunulması ve tezin süresi içinde enstitüye teslim edilmesi gibi güvenilir ve belgelenebilir koşullara dayandığı görülmektedir. Mezuniyet sürecinin danışman, anabilim dalı ve enstitü düzeyinde çok kademeli olarak denetlenmesi güçlü bir yön olarak değerlendirilmiştir.

Geliştirmeye açık yön olarak, ortalama mezuniyet süresi ile azami süre içinde mezun olamayan öğrenci oranının izlenmesi önerilmektedir.

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

Program Eğitim Amaçları: Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerdir (FEDEK, 2017; MÜDEK, 2019).

Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir (YÖKAK, 2019).

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın eğitim amaçları, alanda bilim uzmanı yetiştirme (PEA1), Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev alacak program geliştirme uzmanı yetiştirme (PEA2) ve alana öğretim elemanı kazandırma (PEA3) olmak üzere üç madde halinde tanımlanmış ve Tablo 2.1'de sunulmuştur. Amaçların programın hem akademik hem de mesleki boyutunu kapsayacak biçimde kurgulandığı ve son dönemde güncellendiği görülmektedir. Program eğitim amaçlarının kısa, anlaşılır ve programa özgü olması bu ölçüt açısından güçlü bir yön olarak değerlendirilmiştir.

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentiler tanımına uymalıdır.

Değerlendirmeniz: Program eğitim amaçlarının, özellikle PEA2 ve PEA3 açısından mezunların görev alacağı kurum ve rolleri açıkça belirttiği ve kariyer hedefi tanımıyla büyük ölçüde örtüştüğü görülmektedir. ÖDR'nin 5.1 bölümünde mezunların bankalar, askeri okullar, kamu kuruluşları ve hizmet içi eğitim birimleri gibi farklı kurumlarda eğitim uzmanı olarak çalışabileceğinin belirtilmesi de amaçların mesleki karşılığını zenginleştirmektedir.

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle (misyonu) uyumlu olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Tablo 2.2'de program eğitim amaçlarının Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü ve anabilim dalının misyon ve vizyon ifadeleriyle ilişkilendirildiği görülmektedir. Bilimsel bilgi üretme, nitelikli insan kaynağı yetiştirme, etik değerlere bağlılık ve bölgesel/ulusal kalkınmaya katkı vurgularının amaçlarla tutarlı olduğu ve programın kurumsal özgörevlerle uyumlu bir yapıya sahip olduğu değerlendirilmektedir.

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Programın iç paydaşları (öğrenciler, öğretim üyeleri, enstitü yönetimi ve idari birimler, rektörlük) ile dış paydaşları (yasal kuruluşlar, mezunlar, mesleki dernekler, diğer üniversitelerdeki alan uzmanları, program geliştirme uzmanları ve öğretmenler) tanımlanmış; paydaş ihtiyaçlarının anabilim dalı kurulunda tartışılarak önceliklendirildiği belirtilmiştir. Bu

yaklaşım, amaçların belirlenmesinde katılımcı bir sürecin benimsendiğini göstermektedir. Geliştirmeye açık yön olarak, PEA2 ile uyumlu olarak dış paydaş grubunda program mezunu öğretmenlere ve okul yöneticilerine yer verilmesi, paydaş görüşlerinin de toplantı tutanakları veya görüş formlarıyla belgelenmesi önerilmektedir.

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program eğitim amaçlarının Bologna Bilgi Paketi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü program tanıtım sayfalarında yayımlandığı, böylece aday öğrenciler ve diğer paydaşlar tarafından kolaylıkla erişilebilir olduğu görülmektedir. Bu ölçütün karşılandığı değerlendirilmektedir.

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Değerlendirmeniz: ÖDR'de program eğitim amaçlarının güncellendiği belirtilmekte, ancak mezun memnuniyet anketlerinin birim düzeyinde uygulandığı ve program mezunlarının amaçlara ulaşma durumunun henüz program düzeyinde izlenmediği açıkça ifade edilmektedir. Programın bu durumu şeffaf biçimde ortaya koyması ve bir sonraki değerlendirme dönemine kadar mezun anketi uygulanması ile istihdam profillerinin takibini planlaması olumlu bulunmuştur. Planlanan izleme çalışmasının bir takvime bağlanması, güncellemenin hangi aralıklarla yapılacağının tanımlanması ve özellikle mezunların doktora programlarına geçiş ile kurumlarındaki görev değişikliklerinin izlenmesi önerilmektedir.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

Program Çıktıları:	Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir (FEDEK, 2017).
Ölçme:	Bu ölçüte ilişkin ölçme, program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme sürecidir (FEDEK, 2017).
Değerlendirme:	Bu ölçüte ilişkin değerlendirme, ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması sürecidir. Değerlendirme süreci, program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli, elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır (FEDEK, 2017).

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Değerlendirmeniz: Program çıktılarının TYYÇ yeterlilikleri, Millî Eğitim Bakanlığı beklentileri ve ilgili akreditasyon çıktıları dikkate alınarak anabilim dalı kurulunda güncellendiği ve çevrimiçi anketle iç ve dış paydaşların görüşüne sunulduğu görülmektedir. Tanımlanan on beş program çıktısının alan bilgisi, araştırma yöntemleri, bağımsız problem çözme, takım çalışması, iletişim, bilişim teknolojileri ve etik değerler gibi yüksek lisans düzeyine uygun bileşenleri kapsadığı; Tablo 3.2'de TYYÇ ile, Tablo 3.3'te ise program eğitim amaçlarıyla ilişkilendirildiği anlaşılmaktadır.

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program çıktılarının ders izlencelerinde tanımlanan sınav, ödev, uygulama ve proje gibi araçlarla ölçüldüğü; yalnızca dolaylı göstergelere dayanılmadan öğrenci çalışmalarına dayalı doğrudan ölçmeye de yer verildiği görülmektedir. Sınav akreditasyon sistemi üzerinden yürütülen analizde, 2025-2026 bahar döneminde dört derse ait ara sınav ve yarıyıl sonu değerlendirmelerinden elde edilen program çıktılarına ulaşma oranlarının %70 ile %86,4 arasında değiştiği ve ortalamanın yaklaşık %77,3 olduğu raporlanmıştır. Hem ara sınav hem de yarıyıl sonu verilerinin birlikte kullanılması ve sonuçların olumlu düzeyde çıkması, işleyen bir ölçme-değerlendirme sürecinin güçlü kanıtlarıdır. Geliştirmeye açık yön olarak, analizin tüm derslere yaygınlaştırılması ve her program çıktısı için kabul edilebilir bir hedef ulaşma düzeyinin (eşik değer) tanımlanması önerilmektedir.

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Program çıktılarına ulaşmanın ders sürecinden tez sürecine uzanan kademeli bir yapıyla desteklendiği ve çıktı gruplarının (alan bilgisi, araştırma ve problem çözme, iletişim, bilişim, politika geliştirme, etik ve disiplinlerarası uygulama) hangi öğretim etkinlikleriyle kazandırıldığının açıklandığı görülmektedir. Bu yaklaşım, çıktı ile kanıt arasındaki ilişkiyi görünür kılması bakımından güçlü bulunmuştur. Tez savunmasının ve tezden üretilen bilimsel yayınların, öğrencilerin bağımsız araştırma yürütme yetkinliğinin somut kanıtı olarak sunulması da yerindedir.

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programda sürekli iyileştirmenin öğrenci geri bildirimleri, eğitsel performans ölçeği, program çıktılarına ulaşma verileri, danışman görüşleri ve akademik kurul kararları gibi farklı kaynaklardan beslendiği görülmektedir. 2025-2026 bahar dönemi eğitsel performans ölçeği sonuçlarına göre programın genel ortalamasının (4,98) enstitü (4,84) ve üniversite (4,41) ortalamalarının belirgin biçimde üzerinde olması ve ölçek maddelerinin büyük bölümünde tavan puana ulaşılması dikkat çekici bir güçlü yöndür. Görece düşük ortalamaya sahip maddelerden hareketle öğrenci katılımını artırıcı etkinliklerin çeşitlendirilmesi, alternatif öğrenme yöntemlerinin ve ders dışı dijital kaynakların daha sık kullanılması gibi somut iyileştirme adımlarının belirlenmesi, PUKÖ döngüsünün işletildiğini göstermektedir.

4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: İyileştirme çalışmalarının eğitsel performans ölçeği ve sınav akreditasyon sistemi gibi sistematik olarak toplanan somut verilere dayandırıldığı; özellikle ders öğrenme çıktısı-program çıktısı ilişkilendirmelerinin ve ölçme araçlarının kapsamının dönemsel olarak izlenmesinin öngörüldüğü görülmektedir. Bu durum, Ölçüt 3 ile ilişkili iyileştirmelerin veriye dayalı olarak planlandığını göstermektedir. Ölçüt 2 kapsamında ise mezun verilerinin henüz program düzeyinde toplanmadığı dikkate alınarak, mezun izleme çalışmalarının bir an önce başlatılması önerilmektedir. Ayrıca iyileştirme eylemlerinin sorumlu, takvim ve başarı göstergesi içeren bir eylem planı halinde sunulması ve ilgili anabilim dalı kurul kararlarının kanıt olarak eklenmesi bu bölümü güçlendirecektir.

5-EĞİTİM PLANI

Kredi: Bir kredi, yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen bir saatlik teorik dersin ya da yapılan iki ya da üç saatlik uygulama veya pratik / laboratuvar çalışmalarının öğretim yüküne eşdeğerdir.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Değerlendirmeniz: Programın eğitim planı; zorunlu Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği dersi, altı seçmeli ders, seminer, uzmanlık alan dersi, tez hazırlık çalışması ve tez çalışmasından oluşmakta ve 21 kredi/120 AKTS ile yönetmelikte tezli yüksek lisans programları için öngörülen asgari koşulları karşılamaktadır. Yirmi dört dersten oluşan seçmeli havuzun program geliştirme, program modelleri, öğretim kuramları, ölçme aracı hazırlama, test geliştirme, nitel araştırma ve ileri araştırma teknikleri gibi alanın temel bileşenlerinin yanı sıra 21. yüzyıl becerileri, düşünme becerileri ve girişimcilik eğitimi gibi güncel konuları da kapsaması önemli bir güçtür. Eğitim planının TYYÇ ile Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Alan Yeterlikleri temel alınarak oluşturulduğunun belirtilmesi ve Tablo 5.3'te ders-program çıktısı ilişkisinin gösterilmesi de olumludur.

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim planının uygulanmasında ders temelli öğretimin, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması süreçlerinde danışmanlığa dayalı araştırma odaklı bir yaklaşımla bütünleştirildiği görülmektedir. Derslerin öğrenciyi alan bilgisinden bağımsız araştırma yapabilme yeterliğine kademeli olarak taşıyacak biçimde kurgulanması ve her dersin içeriği ile yöntemlerinin hedeflenen çıktılar doğrultusunda planlanması olumludur. Tablo 5.2'ye göre şube büyüklüklerinin 7 ile 15 öğrenci arasında değişmesi, etkileşimli bir öğrenme ortamı için uygun bir ölçektir.

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Değerlendirmeniz: Eğitim planının uygulanmasının ders görevlendirmelerinin anabilim dalı kararı ve enstitü onayıyla yapılması, güz ve bahar dönemlerinde düzenlenen toplantılar, her dönem başında güncellenen ders izlenceleri, danışman onaylı ders seçimi ve mezuniyet aşamasındaki çok kademeli kontrol aracılığıyla güvence altına alındığı görülmektedir. Bu yapı, işlevsel bir eğitim yönetim sisteminin varlığına işaret etmektedir. Geliştirmeye açık yön olarak, bu bölümün kanıtlarının Bologna Bilgi Paketi bağlantısıyla sınırlı kaldığı görülmektedir. Eğitim

planına ilişkin toplantı tutanakları ve ders planında yapılan güncellemelere ait kurul kararlarının kanıt olarak eklenmesi önerilmektedir.

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Bu ölçüt ön lisans ve lisans programlarına yönelik olarak tanımlandığından tezli yüksek lisans programında birebir karşılığı bulunmamaktadır. Programda alanın kuramsal temelleri; öğretim kuramları, öğretim programlarının felsefesi, eğitim programlarının sosyal ve kültürel temelleri ve program modelleri gibi derslerle kazandırılmakta olup program, yönetmelikte tezli yüksek lisans için öngörülen asgari ders, kredi ve AKTS koşulunu sağlamaktadır.

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık…vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Kredili derslerin büyük bölümünün (18 kredi/30 AKTS) alana uygun öğretim kategorisinde yer aldığı, uzmanlık alan dersi, seminer ve tez çalışmasının da bu mesleki uzmanlaşmayı derinleştirdiği görülmektedir. Seçmeli havuzun genişliği, öğrencilerin ilgi alanlarına ve tez konularına göre uzmanlaşmalarına olanak tanımaktadır. Lisans düzeyine yönelik sayısal eşik doğrudan uygulanamamakla birlikte, programın alan ve meslek eğitimi bileşeninin güçlü olduğu değerlendirilmektedir.

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Eğitim planında zorunlu olarak yer alan Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği dersinin, programın alan içeriğini bütünleyen genel eğitim bileşeni olarak konumlandırıldığı görülmektedir. Araştırma etiği ve yayın etiğinin ilk yarıyılda zorunlu bir ders olarak ele alınması, tez sürecine sağlam bir zemin hazırlaması bakımından olumludur.

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Yüksek lisans tezinin, öğrencilerin derslerde edindikleri kuramsal ve yöntemsel bilgiyi gerçek bir araştırma problemi üzerinde bütünleştirdikleri ana uygulama deneyimi olduğu açıktır. Tez önerisi, etik kurul onayı, intihal denetimi, kurum dışı üye içeren jüri önünde savunma ve tez teslim süreçleri, araştırmanın bilimsel standartlar ve gerçekçi kısıtlar çerçevesinde yürütülmesini güvence altına almaktadır. Tez önerisi ve tez savunmasında kullanılan değerlendirme formlarının kanıt olarak eklenmesi önerilmektedir.

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programda iki profesör, iki doçent ve iki doktor öğretim üyesinden oluşan altı kişilik bir öğretim kadrosunun görev yaptığı; yıllık öğrenci sayıları ve Tablo 1.10'daki danışmanlık dağılımı dikkate alındığında kadronun sayıca yeterli olduğu görülmektedir. Gerektiğinde farklı anabilim dallarındaki öğretim üyelerinin danışmanlık desteği vermesi de programın esnekliğini artırmaktadır.

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim kadrosunun tamamının doktora derecesine sahip olduğu, büyük bölümünün eğitim programları ve öğretim alanında yetiştiği ve kurum içi deneyimlerinin uzun soluklu olduğu görülmektedir. Özgeçmişlerde son beş yıla ait uluslararası hakemli dergi makaleleri, bildiriler, kitap ve kitap bölümleri ile tamamlanmış yüksek lisans ve doktora tez danışmanlıklarının yer alması, kadronun araştırma etkinliğinin yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Öğretim üyelerinin program geliştirme, öğretmen yetiştirme, ölçme araçlarının geliştirilmesi, nitel araştırma ve eğitimde yapay zekâ gibi farklı uzmanlık alanlarına sahip olması, seçmeli ders havuzunun çeşitliliğini destekleyen önemli bir güçtür. Geliştirmeye açık yön olarak, özgeçmişlerdeki mesleki kuruluş üyelikleri, kurumsal hizmetler, ödüller ve projeler alanlarının büyük ölçüde boş bırakıldığı görülmektedir; bu alanların doldurulması kadronun niteliklerini daha bütüncül biçimde yansıtacaktır.

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim üyesi atama ve yükseltme süreçlerinin 2547 sayılı Kanun, ilgili yönetmelik ve Afyon Kocatepe Üniversitesi yönergesi çerçevesinde; ön inceleme ve değerlendirme komisyonu, asgari koşulların denetimi ve itiraz mekanizması gibi şeffaf aşamalarla yürütüldüğü görülmektedir. Bu yapı, nitelikli öğretim üyelerinin kadroya kazandırılmasını güvence altına almaktadır. Yönergeye erişim bağlantısının kanıt olarak eklenmesi önerilmektedir.

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın derslerinin yuvarlak masa düzenine sahip, projeksiyon, internet bağlantısı ve yazı tahtasıyla donatılmış derslik ve seminer salonlarında yürütüldüğü; bu mekânların seminer sunumları ve tez savunmaları için de kullanıldığı görülmektedir. Tartışmaya dayalı lisansüstü dersler için uygun bir fiziksel düzenleme sağlandığı değerlendirilmektedir. Fakültedeki 30 kişilik bilgisayar laboratuvarının öğrencilerin kullanımına açık olması da olumludur. Geliştirmeye açık yön olarak, bazı derslerde şube büyüklüğünün 15 öğrenciye ulaştığı dikkate alındığında, 10 kişilik kapasiteye sahip seminer salonunun bu dersler için yeterliliğinin gözden geçirilmesi ve bilgisayar laboratuvarında kurulu veri analizi yazılımlarının belirtilmesi önerilmektedir.

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Fakülte kantini, kamelyalar, kampüsteki sosyal tesis, yemekhane, kafeler, spor alanları, konferans salonları ve kültür merkezinin öğrencilerin sosyal, kültürel ve bilimsel etkinliklerine olanak tanıdığı görülmektedir. Öğretim elemanlarına temel donanıma sahip çalışma odaları sağlanmaktadır. ÖDR'de öğretim üyelerinin önemli bir bölümünün ofis paylaştığının ve bunun geliştirmeye açık bir alan olduğunun belirtilmesi yerinde bir öz değerlendirmedir. Buna ek olarak, tez aşamasındaki öğrencilerin çalışmalarını sürdürebilecekleri ortak bir lisansüstü çalışma alanının oluşturulması önerilmektedir.

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin araştırma yöntemleri dersleri kapsamında veri analizi yazılımlarını kullanmaya yönlendirildiği; elektronik veri tabanları, Turnitin, iThenticate ve Mendeley gibi akademik araçlara ilişkin yüz yüze ve çevrimiçi eğitimlerden yararlanabildiği görülmektedir. Öğretim elemanlarının ofislerinde bilgisayar ve internet erişiminin bulunması ve geniş kapsamlı elektronik kaynaklara erişim, bilimsel ve eğitsel çalışmalar için yeterli bir bilişim altyapısının varlığını göstermektedir. Ölçütte yer alan modern araçlar bu programda araştırma ve analiz yazılımları olarak karşılık bulmaktadır. ÖDR'de de belirtildiği üzere, eğitimlerin yapay zekâ destekli araçları ve bunların etik kullanımını kapsayacak biçimde genişletilmesi yerinde bir iyileştirme olacaktır.

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Üniversite kütüphanesinin 180 bini aşkın basılı yayın ve yaklaşık on milyon elektronik kaynaktan oluşan zengin bir koleksiyona sahip olduğu; Web of Science, Scopus, ProQuest Dissertations & Theses, EBSCO, Sage, Taylor & Francis ve Wiley gibi temel veri tabanlarına kampüs dışından da erişim sağlandığı görülmektedir. Grup çalışma odaları, bilgisayar salonu, otomatik ödünç-iade sistemi ve engelli bireylere yönelik düzenlemeler, kütüphanenin lisansüstü öğrencilerin ihtiyaçlarını kapsamlı biçimde karşıladığını göstermektedir. Kütüphane olanaklarının tez araştırmaları için güçlü düzeyde olduğu değerlendirilmektedir. Eğitim bilimleri alanına özgü kaynaklara ilişkin bilgilerin eklenmesi bu bölümü daha da güçlendirebilir.

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Kampüs ve fakülte girişlerinde güvenlik görevlileri ve turnikeler, kamera sistemi, yangın yönetmeliğine uygun tedbirler, iş sağlığı ve güvenliği birimi, ilk yardım ekipleri ve sağlık hizmetleriyle çok katmanlı bir güvenlik yapısının oluşturulduğu görülmektedir. Üniversitenin Engelsiz Üniversite belgesine sahip olması ve 2020 yılında Engelsiz Üniversite Ödülleri'nde birincilik elde etmesi; fakülte binasındaki hissedilebilir yollar, kabartmalı yönlendirmeler, rampa, engelli asansörü ve engelli lavabosu gibi düzenlemeler, bu alandaki kurumsal duyarlılığın güçlü göstergeleridir.

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın bütçe süreçlerinin Sosyal Bilimler Enstitüsü bütçesi kapsamında, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının planlama takvimi doğrultusunda yürütüldüğü; faaliyetlerin merkezi bütçe, BAP ve ulusal/uluslararası proje destekleriyle karşılandığı görülmektedir. Tablo 8.1'de gerçekleşen ve bütçelenen harcama kalemlerinin yıllar itibarıyla sunulması, kurumsal desteğin sürekliliğine ilişkin olumlu bir fikir vermektedir.

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerinin yolluk-yevmiye desteği, BAP ve TÜBİTAK projeleri, akademik teşvik ödeneği, Erasmus personel hareketliliği ve kütüphane kitap alımlarıyla desteklendiği; akademik kadro ihtiyacının her yıl planlanarak rektörlüğe bildirildiği görülmektedir. Bu mekanizmalar nitelikli öğretim kadrosunun korunmasına ve gelişimine katkı sağlamaktadır.

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Değerlendirmeniz: Derslik, bilgisayar laboratuvarı, kütüphane, veri tabanları ve eğitim teknolojilerine ilişkin ihtiyaçların üniversite merkezi bütçesinden karşılandığı; öğretim donanımının düzenli olarak gözden geçirildiği, aksaklıklara hızla müdahale edildiği ve gerektiğinde ek bütçe talep edilebildiği görülmektedir. Öğretim elemanlarının BAP projeleri aracılığıyla teçhizat edinebilmesi de altyapının sürdürülebilirliğini desteklemektedir. Tablo 8.1'de bakım-onarım ve yatırım kalemlerinin boş görünmesinin, bu giderlerin merkezi birimlerce karşılanmasından kaynaklandığının kısa bir notla açıklanması önerilmektedir.

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programa ilişkin öğrenci işleri, yazışmalar, ders kayıtları ve tez süreçlerinin Sosyal Bilimler Enstitüsünde görev yapan on bir kişilik idari ve destek kadrosu tarafından yürütüldüğü; bilgi işlem, kütüphane ve teknik destek hizmetlerinin ise ilgili üniversite birimlerince sağlandığı görülmektedir. Personel görev tanımlarının web sayfasında yayımlanması ve idari personele yönelik eğitimlerin düzenlenmesi olumlu uygulamalardır. Anabilim dalı/bölüm düzeyinde sağlanan idari desteğin de belirtilmesi bu bölümü tamamlayacaktır.

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Üniversite organizasyon şeması ve enstitü görev tanımları aracılığıyla rektörlük, enstitü, anabilim dalı ve idari birimler arasındaki yetki ve sorumlulukların açık biçimde tanımlandığı; enstitü yönetimi, danışma kurulu, kalite sorumlusu ve idari görevliler arasındaki iş akışının programın amaç ve çıktılarına ulaşılmasını destekleyecek biçimde düzenlendiği görülmektedir.

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

10.1.1 Program öğretim planı, dersler ve diğer uygulamalarda ölçme-değerlendirme aracılığıyla programa özgü ölçütlerin nasıl sağlandığı anlatılmalıdır. Programa özgü ölçütlere ilgili akreditasyon kuruluşunun (MÜDEK, TEPDAD, FEDEK, VEDEK, EPDAD, HEPDAK, İLAD-İLEDAK, SABAK, TUADER-TURAK, ECZAKDER ve TPD) lisans programları değerlendirme ölçütlerinden ulaşılabilir.

Değerlendirmeniz: ÖDR'de programa özgü ölçütlere ayrı bir başlık altında yer verilmediği görülmektedir. İlgili akreditasyon kuruluşlarının programa özgü ölçütleri ağırlıklı olarak lisans düzeyindeki programlara yönelik olduğundan, bu durumun lisansüstü bir program açısından anlaşılır olduğu değerlendirilmektedir.